

Utlåtande om vattentjänstverkets förslag till nya verksamhetsområden i Pargas, i Nagu och i Korpo

959/10.03.01.04/2020, 960/10.03.01.04/2020, 961/10.03.01.04/2020

Bygg- och miljönämnden 03.02.2021 § 23

Beredare

Miljövärdscchef Carl-Sture Österman, tfn 044 458 5927

Föredragande

Miljövärdscchef Carl-Sture Österman, tfn 044 458 5927
förnamn.efternamn@pargas.fi

Pargas stads vattentjänstverk och stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster har uppgjort förslag till nya verksamhetsområden för vattentjänstverket i stadsdelarna Pargas, Nagu och Korpo.

Enligt §5 i lagen om vattentjänster (VTL) ska kommunen i samarbete med vattentjänstverket utveckla vattentjänsterna inom sitt område i överensstämmelse med samhällsutvecklingen. I 7 § i lagen stadgas även att *"Verksamhetsområdena för vattentjänstverken inom en kommuns område ska omfatta de områden där det på grund av den faktiska eller den planerade samhällsutvecklingen är behövligt att ansluta fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller spillvattenavlopp."*

I lagen konstateras ytterligare, att *"Verksamhetsområdet ska vara sådant att*

1) vattentjänstverket klarar av att på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt sköta de vattentjänster som det ansvarar för, och att

2) de avgifter för vattentjänster som tas ut för att täcka kostnaderna för vattentjänsterna blir skäliga och rättvisa.

När kommunen godkänner verksamhetsområdet ska den med beaktande av behoven av vattentjänster i verksamhetsområdets olika delar bestämma vilka områden som ska omfattas av vattentjänstverkets vattenledningsnät och vilka områden som ska omfattas av verkets spillvattennät. I samband med beslutet om godkännande ska det också ställas upp en målinriktad, med samhällsutvecklingens behov överensstämmande tidsplan för när ledningsnäten ska byggas i de olika delarna av verksamhetsområdet.

Verksamhetsområdet, tätorterna inom det och de områden som ska omfattas av vattenledningsnätet respektive spillvattennätet ska anges på en karta som ska vara allmänt tillgänglig i ett datanät. Information om godkännande av verksamhetsområdet ska ges i tillräcklig utsträckning." (8 §)

Vid gränsdragning av verksamhetsområden har kutymen ofta varit att följa gränserna till de detaljplanerade områdena. Detta är inte stadgat i lagen, men lagen om vattentjänster utgår från att alla tätorter skall ingå i verksamhetsområdet. Begreppet tätorter definieras i lagens 3 § relativt otydligt enligt: *"tätort; ett område där det bor åtminstone 200 personer i byggnader som finns nära varandra"*. I VTL hänvisas till statistiska tätortsområden. Om det sker

förändringar i de tätortsområden som ingår i verksamhetsområdena skall kartor och gränsdragningar justeras och uppdateras. Tätortsavgränsningarna tillhandahålls av Finlands miljöcentral och uppdateras årligen i september (Handbok i lagen om vattentjänster/Vesihuoltolakiopas 4.2).

De tidigare, av respektive fullmäktige godkända verksamhetsområden är för Pargas från 2002, för Nagu från 2008 och för Korpo från 2005. Åtminstone för Pargas och Nagu finns från 2000-talet av konsulter uppgjorda förslag till målsatta områden, utvecklingsplaner för kommunens vattenförsörjning och vattentjänster. I dessa utvecklingsplaner ingår ett stort antal utvidgningsområden, även utanför de områden som har detaljplan. Vad gäller det nya förslaget för kommundelen Pargas har vattentjänstverket nu beaktat och i huvudsak utgått från det aktuella utkastet till generalplan för centrumområdet.

För de fastighetsägare vars fastigheter ligger alldeles intill eller inom ett tidigare verksamhetsområde, kan en ny gränsdragning ha rätt stor betydelse eftersom det ankommer på en fastighetsägare utanför verksamhetsområdet att själv ansvara för fastighetens vattenanskaffning och hantering av avloppsvatten. Under förutsättning att det finns tillgång till grundvatten av tillräckligt god kvalitet kan fastighetens vattenförsörjning med dagens teknik i allmänhet ordnas. Om tillgång till grundvatten inte finns, kan fastigheten vara beroende av kommunalt vatten och i vissa fall av möjligheten att ansluta till kommunens avloppsnätverk.

Kompletterande material

Karta över verksamhetsområdet, Pargas befintlig 2002
Karta över verksamhetsområdet för vatten, Pargas ny 2020
Karta över verksamhetsområdet för avlopp, Pargas ny 2020

Karta över verksamhetsområdet, Nagu befintlig 2008
Karta över verksamhetsområdet för vatten, Nagu ny 2020
Karta över verksamhetsområdet för avlopp, Nagu ny 2020

Karta över verksamhetsområdet, Korpo befintlig 2005
Karta över verksamhetsområdet för vatten, Korpo ny 2020
Karta över verksamhetsområdet för avlopp, Korpo ny 2020

Förslag

I egenskap av tillsynsmyndighet, men även med beaktande av ärendets betydelse för såväl vattentjänster som för enskilda fastighetsägares rätt och skyldighet, beslutar bygg- och miljönämnden avge följande utlåtande om förslaget till verksamhetsområden;

Allmänt

- 1) I Jord- och skogsbruksministeriets *Handbok i lagen om vattentjänster 2015* (Vesihuoltolakiopas 2015) finns i kap. 4 sammanfattat råd och anvisningar som bör beaktas då det görs upp förslag till nya verksamhetsområden.
- 2) När kommunen godkänner ett verksamhetsområde skall information om verksamhetsområdet ges i tillräcklig utsträckning. Om kommunen beslutar

inskränka ett tidigare verksamhetsområde ska kommunen samtidigt beakta att det behövs beslut om hur vattentjänsterna ska tryggas för de fastigheter som är anslutna till verkets ledningsnät, men som i fortsättningen kommer att lämnas utanför verksamhetsområdet.

- 3) Av det nu föreliggande förslagets kartmaterialet framgår inte tydligt vad som inom respektive kommunområde är befintligt/tidigare verksamhetsområde, vilka delområden som avförs och vilka nya områden som föreslås att nu ska inkluderas i verksamhetsområdet.
- 4) Enligt stadens förvaltningsstadga bör områdesnämnderna (i fortsättningen ev. skärgårdsrådet) höras i frågor av särskild lokal betydelse för respektive kommunområde. Organen behöver nog få information om de föreslagna ändringarna och beredas möjligheter att ge utlåtande om ordnandet av vattentjänster och tillgången till kommunalt vatten och avlopp.

Pargas

- 1) I det nya förslaget är gränsdragningen generellt bättre genomtänkt än för det tidigare verksamhetsområdet som i huvudsak endast följde detaljplaneområdets gränser. Nu har nya planerade detaljplaneområden i bl.a. Ljusudda och Norrby tagits med. Med hänvisning till lagen om vattentjänster borde för dessa nya områden i samarbete med stadens planläggningsenhet ställas en åtminstone riktgivande tidsplan för när ledningsnäten kan byggas ut.
- 2) Mellan Ljusudda och Hessunds bro har ett område med befintliga fastigheter lämnats utanför det nya verksamhetsområdet. En del av dessa fastigheter torde vara anslutna till det kommunala vattenledningsnätet, men saknar kommunalt avlopp. Det kunde vara ändamålsenligt att skilt höra fastighetsägarna om avloppsvattenhanteringen vid dessa fastigheter innan beslut fattas om att lämna fastigheterna utanför verksamhetsområdet.
- 3) För industriområdet i Lövnäs är gränsdragningen bristfällig. Förslaget går ut på att enbart tomter med existerande byggnader ingår i verksamhetsområdet. Alla planlagda men tillsvidare obebyggda industritomter bör givetvis vara med i verksamhetsområdet.
- 4) Det är positivt att de befintliga fastigheterna söder om Tingstigen nu föreslås ingå i verksamhetsområdet trots att de inte ligger inom nuvarande detaljplaneområde.
- 5) Vid Hällbrink i Skräbböle är av någon orsak endast bostadsfastigheterna norr om vägen intagna i verksamhetsområdet. Det skulle vara logiskt att utvidga området så att alla fastigheter längs detta vägavsnitt ingår. Vattentjänstverkets stamledningar för vatten- och avlopp finns redan delvis i området.
- 6) För Ersby-området som av stadsfullmäktige 14.05.2019 är fastställt som verksamhetsområde föreslås inga ändringar. I det slutgiltiga redovisnings- och kartmaterialet behöver Ersby ändå tas med och ingå som en del av

vattentjänstverkets verksamhetsområde.

Nagu

- 1) I det tidigare, av kommunfullmäktige 21.10.2008 fastställda verksamhetsområdet för Nagu ingick inte enbart centrumområdet Kyrkbacken, Finnäs & Finby (vatten & avlopp), samt Källdinge (enbart avlopp), utan även målsatta områden för vatten och avlopp i Ernholm, Vikom, Simonby. Som möjliga områden för vattenförsörjning fastslogs Blomdal, Hästholm, Dalkarby-Källdinge, Kirjais, Nygård, Mielis, Risis, Pärnäs och Nötö. Planerna var m.a.o. omfattande. Nu utgår det nya förslaget från att endast centrumområdet på Kyrkbacken, Hemsundet samt en liten utvidgning söder om Skärgårdsvägen mot skärgården ska ingå i verksamhetsområdet.
- 2) Vattentjänstverket bör ännu överväga att inkludera även Nagu brandstation och bostadsfastigheterna i dess närhet i verksamhetsområdet, enligt tidigare omfattning. Här finns redan byggda stamledningar för vatten- och avlopp.

Korpo

- 1) Förslaget till förnyat verksamhetsområde i centrum innefattar ganska exakt det detaljplanerade området så att de flesta grönområden är lämnade utanför.
- 2) För Verkan-området har verksamhetsområdet av olika orsaker minimerats och omfattar endast de fastigheter som är eller har varit kommunalt ägda (skolcentret och kommunalgården). Gästhamnsområdet samt det planerade bostadsområdet med detaljplan har lämnats utanför. Det vore skäl att överväga huruvida åtminstone gästhamnsområdet samt en del av de befintliga fastigheterna mellan skolcentret och gästhamnen borde ingå i verksamhetsområdet.

Houtskär

- 1) I nuläget finns kommunalt vatten- och avloppsreningsverk med ett icke fastställt "verksamhetsområde" i Näsby, Houtskär. Enligt 7 § VTL ska verksamhetsområdena för vattentjänstverken i en kommun omfatta de områden där det hänvisande till den faktiska eller planerade samhällsutvecklingen är behövt att ansluta fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller spillvattenavlopp. Med hänvisning till de befintliga ledningsnäten i Näsby, skulle det för de anslutna fastigheterna i Näsby vara viktigt att vattentjänstverket och tekniska sektionen även uppgör ett förslag till verksamhetsområde för Näsbyområdet i Houtskär.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Sektionen för tekniska stödtjänster, vattentjänstverket